

Bruxelles, 12. ožujka 2021.
(OR. en)

6976/21

SOC 142

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Delegacije

Predmet: Zaključci Vijeća o uključivanju starenja u javne politike

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o uključivanju starenja u javne politike, odobreni pisanim postupkom 12. ožujka 2021.

Uključivanje starenja u javne politike
Zaključci Vijeća

POTVRĐUJUĆI DA:

1. Starenje stanovništva pojava je prisutna u cijelom EU-u s dugoročnim socioekonomskim i demografskim posljedicama koje sa sobom donose izazove i mogućnosti te zahtijevaju djelovanje na razini EU-a kojim bi se starijim osobama omogućilo da ostvare svoja temeljna prava i puni potencijal.
2. Europsko stanovništvo živi dulje nego ikad prije, a dobni profil društva brzo se mijenja. Procjenjuje se¹ da će se do 2060. prosječni očekivani životni vijek produljiti za 8,5 godina za muškarce (na 84,5 godina) i za 6,9 godina za žene (na 89 godina), uz relativno male razlike među državama članicama, koje su važne u pogledu očekivanog zdravog životnog vijeka.
3. U raspravama o politikama na razini Unije i u sve većem broju država članica prepoznaje se to da starije osobe doprinose svim aspektima društva – bez obzira na to radi li se o gospodarskim rezultatima na radnom mjestu, ili njihovu doprinosu kao poduzetnici (proizvođači) ili potrošači, ili doprinosu socijalnoj koheziji kao volonteri, pružatelji skrbi ili promicatelji međugeneracijskog učenja sa svim svojim stečenim znanjem i iskustvom.
4. Starije osobe nisu homogena skupina, tijekom cijelog života imaju različite potrebe, preferencije i mogućnosti.

¹ *Ageing Europe* (Europa koja stari), Eurostat, izdanje 2019.,
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-02-19-681>.

5. Iako su posljednjih desetljeća ostvareni znatni uspjesi u borbi protiv siromaštva među starijim osobama, opće je prihvaćeno da su starije osobe², osobito starije žene³, izložene visokom riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Dohodak starijih osoba u prosjeku je nešto niži (92 %) od dohotka ukupnog stanovništva. Unatoč tome, stopa siromaštva starijih osoba niža je (16,1 % u usporedbi s 16,5 % za ukupno stanovništvo u EU-27 u 2019.) zahvaljujući ravnopravnijoj raspodjeli dohotka u starijoj dobi. Socijalni prijenosi, a posebno mirovine, imaju važnu ulogu u smanjenju stope rizika od siromaštva za starije osobe, ali njihov se učinak uvelike razlikuje među državama članicama.
6. Iako je zabranjena pravom EU-a, diskriminacija na temelju dobi, koja se naziva i dobna diskriminacija, česta je pojava koja podrazumijeva stigmatizaciju starijih osoba isprepletenu s diskriminacijom na drugim temeljima. Složenost i višedimenzionalnost diskriminacije na temelju dobi zahtijeva sveobuhvatne višesektorske i intersekcijske pristupe te snažnu široku predanost programu u pogledu starenja na svim razinama društva. Istodobno bi trebalo spriječiti nove izvore diskriminacije i isključivanja starijih osoba, primjerice pružanjem potpore starijim osobama u stjecanju vještina koje su im potrebne kako bi bile dio društva koje se brzo mijenja i koje je obilježeno digitalnom transformacijom i zelenom tranzicijom. Dobna diskriminacija negativno utječe na mogućnosti pojedinaca, razinu sudjelovanja, njihovo zdravlje i dobrobit te se javlja u različitim kontekstima, kao što su tržište rada, lokalna zajednica, socijalno okruženje, potrošačko društvo, politička sfera i mediji.
7. Ključno je da se sustavi socijalne zaštite država članica prilagode kako bi pokrili potrebe svih dobnih skupina na odgovarajući i održiv način. Stoga je bitno da se starenje stanovništva u potpunosti uzme u obzir kako bi se omogućile promjene u tom kontekstu⁴. Također je ključno težiti međugeneracijskoj pravednosti i održati ravnotežu u socijalnoj potpori za sve dobne skupine.

² https://www.who.int/health-topics/ageing#tab=tab_1

³ Katalog publikacija – Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost – Europska komisija (europa.eu).

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_structure_and_ageing.

8. Novi, višedimenzionalni problem predstavlja nasilje nad starijim osobama koje se može očitovati u različitim oblicima, kao što su fizičko, psihološko, seksualno ili ekonomsko nasilje, napuštanje, zlostavljanje ili zanemarivanje. Po svojoj naravi obuhvaća više čimbenika i pojavljuje se i u obiteljskom i u institucijskom kontekstu. Unatoč sve većoj osviještenosti to je nasilje i dalje problem u području ljudskih prava i društvena pojava koju je često teško otkriti zbog blizine i neravnoteže moći u odnosima uključenih strana. Stoga su potrebne pouzdane metode prevencije i intervencije te dobro prilagođeni alati za praćenje koji se temelje se na zajednici kao i drugi alati za praćenje. Nasilje, posebno nasilje u obitelji, ima velik učinak na starije žene, one mogu biti u posebno ranjivom položaju i mogu imati manjak pristupa uslugama potpore.
9. Mora se spriječiti socijalnu izolaciju i neželjenu samoću, što je posljedica društvenog neangažiranosti u općim aktivnostima u zajednici. To se može postići, među ostalim, promicanjem digitalne pismenosti, osobito žena, kojom se omogućuje lakši pristup kulturi i slobodnim aktivnostima, robu i uslugama, uključujući financijske usluge, mogućnostima cjeloživotnog obrazovanja i osposobljavanja, rehabilitaciji, zdravstvenoj skrbi i socijalnim uslugama, čime se sve promiče dostojanstven, smislen i zdrav aktivan život.
10. Globalna pandemija bolesti COVID-19 ima nerazmjerni učinak na fizičko i mentalno zdravlje mnogih starijih osoba. Mjere poduzete za zaštitu javnog zdravlja, a posebno socijalna ograničenja, imaju štetne posljedice za tu skupinu te se njima produbljuje navedena socijalna izolacija.
11. Očekivanja, potencijali i potrebe starijih osoba moraju se uzeti u obzir u postupku donošenja odluka vlada i drugih javnih tijela, bez obzira na to radi li se o nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini.
12. Trebalo bi osigurati pristup prilagođenim i integriranim uslugama skrbi usmjerenima na ljude te sudjelovanje u postupcima donošenja odluka.

13. Sve dulji životni vijek donosi izazove i stvara mogućnosti u pogledu pružanja socijalne potpore, sustava zdravstvene i dugotrajne skrbi, sustava socijalne sigurnosti i zaštite (posebno mirovinskih sustava), radnih uvjeta i sigurnosti i zdravlja na radu, tržišta rada te obitelji i međugeneracijskih odnosa. Zahtijeva planiranje za budućnost, svijest o potencijalu starijih osoba i mogućnost prilagodbe, osobito društvenim, digitalnim i financijskim okolnostima.
14. „Srebrno gospodarstvo” može osigurati zapošljavanje i gospodarski rast u Uniji u različitim sektorima, posebno u sektorima zdravstva i dugotrajne skrbi. Može potaknuti inovacije kojima se doprinosi pružanju visokokvalitetnih zdravstvenih, socijalnih i digitalnih usluga na učinkovitiji način.
15. U određenoj mjeri, profesionalne putanje starijih radnika temeljile su se na aktivnostima i zanimanjima u opadanju. To predstavlja znatne izazove u pogledu unapređivanja vještina i znanja kako bi se spriječili nenamjerno rano napuštanje tržišta rada i gubici proizvodnog potencijala koji ti radnici imaju. Uz inherentnu vrijednost njihova stečenog profesionalnog iskustva i znanja, stariji radnici mogu imati važnu ulogu u olakšavanju međugeneracijskog prijenosa znanja i vještina. Stoga bi prioritet trebalo dati prilagodbi zadataka i intenziteta rada, promicanju zdravog radnog okružja, olakšavanju mobilnosti i vrednovanju cjeloživotnog učenja.
16. Često su trenutačna socijalna struktura i mjere poduzete u pogledu starenja stanovništva sektorske i rascjepkane te su uglavnom usmjerene na fizičko zdravlje, pri čemu se zanemaruje prijeko potrebna progresivna perspektiva usmjerena na postizanje općeg mentalnog zdravlja i dobrobiti. Dob i starenje mogu ponuditi niz mogućnosti ako se pravilno uključe u sve relevantne politike.
17. U izgradnji društva za svaku životnu dob, društva spremnog za aktivnu dugovječnost u kojem ljudi u potpunosti uživaju duži životni vijek uz sav potencijal i dostojanstvo, važno je osigurati pravo na sudjelovanje, odlučivanje i autonomiju te pristup njima.

18. Prikladnim, sigurnim i pristupačnim stanovanjem utemeljenom na univerzalnom dizajnu mogu se održati ili poboljšati zdravlje, dobrobit i društvene interakcije ljudi kako stare te znatno poboljšati kvaliteta života i autonomija.
19. Na životni standard starijih osoba utječe bogatstvo i pristup uslugama, posebno u području zdravstva i dugotrajne skrbi, ali i pristup zapošljavanju i sudjelovanju u društvu. Dostupne, pristupačne, održive i priuštive javne ili subvencionirane usluge dobre kvalitete kojima se uzimaju u obzir različite pojedinačne potrebe starijih osoba važne su odrednice u osiguravanju primjerenog životnog standarda. Starije žene često imaju niži dohodak i suočavaju se s većim rizikom od siromaštva od starijih muškaraca. To je često povezano s radnim putanjama koje su prilagođene i/ili prekinute zbog skrbi, nižim plaćama u sektorima i zanimanjima u kojima prevladavaju žene, diskriminacijom u plaćama i razlikom u mirovinama žena i muškaraca od oko 30 %⁵.
20. Na temelju UN-ova Madridskog međunarodnog akcijskog plana o starenju (MIPAA) i s njime povezane Regionalne provedbene strategije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE) te indeksa aktivnog starenja⁶ i Ministarske deklaracije iz Lisabona iz 2017. objavljene na četvrtoj ministarskoj konferenciji UNECE-a o starenju naslovljenoj „Održivo društvo za sve uzraste: ostvarivanje potencijala duljeg životnog vijeka” i UN-ova desetljeća zdravog starenja 2021. – 2030. smatralo se ključnim da je potrebno „dodatno uključivati starenje u relevantna područja politika i boriti se protiv dobne diskriminacije u njezinim brojnim oblicima”, čime bi se državama članicama EU-a osigurale smjernice za razvoj transverzalnih politika u cijelom društvu.

⁵ Uklanjanje rodne razlike u mirovinama?, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200207-1>.

⁶ Zajednički su ga razvili Europska komisija i UNECE.

21. Programom održivog razvoja do 2030. Ujedinjenih naroda i njegovim ciljevima utvrđen je globalni plan za postizanje održivog razvoja na uravnotežen način, te se njime nastoje ostvariti ljudska prava svih osoba, svih dobnih skupina, s posebnim naglaskom na najranjivije, uključujući starije osobe.
22. Uključivanje starenja podrazumijeva višedimenzionalnu strategiju kojom se teme aktivnog starenja i dugovječnosti, kao i aspekti međugeneracijske pravednosti uključuju u sva područja politika na svim razinama donošenja odluka.
23. Europski stup socijalnih prava usmjeren je na osiguravanje pravednosti i podupiranje svakodnevnog života svih građana, svih dobnih skupina, s pomoću jednakih mogućnosti i pristupa tržištu rada, pravednih radnih uvjeta te primjerene socijalne zaštite i uključenosti. Mnoga njegova načela ključna su za podupiranje politika aktivnog starenja te ravnopravnog sudjelovanja i uključenosti starijih osoba u naša gospodarstva i društva.
24. Komisija je donijela strategiju o pravima osoba s invaliditetom s ciljem provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom kako bi se osigurala potpuna socijalna i ekonomska uključenost u društvo osoba s invaliditetom, uključujući starije osobe, bez diskriminacije i uz puno poštovanje njihovih prava.
25. Komisijinom Zelenom knjigom o starenju⁷ pokrenuta je široka javna rasprava o izazovima i mogućnostima europskog društva koje stari u kojoj se odražava univerzalni učinak starenja na sve generacije i sve faze života. Temelji se na Izvješću o utjecaju demografskih promjena⁸, u kojem se navode ključne činjenice o demografskim promjenama i njihovim vjerojatnim učincima;

⁷ 5827/21.

⁸ 8991/20.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA, U SKLADU SA SVOJIM NADLEŽNOSTIMA I UZIMAJUĆI U OBZIR NACIONALNE OKOLNOSTI TE POŠTUJUĆI ULOGU I AUTONOMIJU SOCIJALNIH PARTNERA:

26. OSMISLE, ako već nije uspostavljen, nacionalni strateški okvir za uključivanje starenja u politike u kojem se daju smjernice i preporuke o tome kako maksimalno povećati koristi, nositi se s potencijalnim rizicima i suočiti se s glavnim izazovima sve duljeg životnog vijeka stanovništva te ga razmotriti u svim relevantnim nacionalnim, regionalnim i lokalnim politikama, uzimajući u obzir postojeći okvir politike na razini Unije;
27. PROMIČU usklađene, koordinirane i transverzalne javne politike kako bi se odgovorilo na složenost izazova i mogućnosti koje dugovječnost pruža, čime bi se omogućili neometani prijelazi tijekom životnog ciklusa;
28. OSIGURAJU transverzalni i cjeloživotni pristup dugovječnosti koji se temelji na ljudskim pravima, uzimajući u obzir aspekte rodne ravnopravnosti uz uključivanje svih relevantnih dionika iz javnog, privatnog i trećeg sektora, kao i ciljnih skupina; osmisle pristup kojim su obuhvaćene potrebe osoba svih dobnih skupina, među ostalim uzimajući u obzir da dobrobit u starijoj dobi počinje rano u životu;
29. POBOLJŠAJU pristup i kvalitetu zdravstvene i dugotrajne skrbi, među ostalim razvojem i osiguravanjem pristupa uslugama kojima se pruža integrirana skrb usmjerena na starije osobe te poticanjem bolje integracije zdravstvenih i socijalnih usluga kako bi se održali i poboljšali fizički i kognitivni kapaciteti starijih osoba;
30. NASTAVE modernizirati sustave socijalne zaštite i osiguraju, među ostalim, ravnotežu između odgovarajuće pokrivenosti svih rizika povezanih sa starenjem, financijske održivosti i međugeneracijske pravednosti, čime se osigurava dostojanstvo tijekom cijelog životnog vijeka;

31. RAZMOTRE alternativne i fleksibilnije mogućnosti umirovljenja kojima se potiče dulji aktivni radni vijek;
32. ISTRAŽE inovativne i kreativne mehanizme za promicanje solidarnosti i međugeneracijske interakcije poticanjem volontiranja starijih i mlađih osoba kako bi se izbjegla usamljenost i izoliranost te kako bi se suzbili svi oblici nasilja, uključujući rodno uvjetovano nasilje i nasilje u obitelji, zlostavljanje i zanemarivanje starijih osoba;
33. BUDU PREDANE poticanju aktivnog i zdravog starenja i potpune integracije starijih osoba u društvo i u zajednicu;
34. NASTAVE UKLANJATI, prema potrebi, nedostatke u zaštiti prava starijih osoba te se boriti protiv dobne diskriminacije i izvan zapošljavanja, posebno u području obrazovanja i osposobljavanja, pristupu robi i uslugama te području socijalne zaštite u skladu s ravnotežom spomenutom u točki 30.;
35. PRILAGODE socijalne odgovore posebnim individualnim potrebama starijih osoba, kad god je to moguće i u skladu s njihovim željama;
36. RAZVIJU konstruktivnu kulturu u odnosu na različite skupine starijih osoba, kojom se potiče pozitivna predodžba o njima, imajući na umu njihove raznolike potrebe, mogućnosti i preferencije, kako bi se promicalo uključivo društvo koje ne segregira i ne diskriminira starije osobe te ne širi predrasude o njima (gerontofobija);

37. PROMIČU provedbu vodećih načela aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti⁹, posebno u pogledu onih povezanih s radnim okružjima, prilagode radna mjesta potrebama sve starije radne snage, među ostalim pojačanom digitalizacijom kad god je to moguće, promicanjem sigurnih i zdravih radnih uvjeta i uređenja radnog vremena, kako bi se spriječila diskriminacija na temelju dobi pri zapošljavanju, poticanjem poslodavaca da zadrže i zaposle starije radnike, što obuhvaća mogućnost proširenja profesionalne djelatnosti nakon uobičajene dobi za umirovljenje, ako je tako dogovoreno sa starijim radnikom ili radnicom, te omogućivanjem dužeg, aktivnijeg i zdravijeg radnog vijeka radnika uz odgovarajuće sudjelovanje socijalnih partnera u okviru njihovih nadležnosti;
38. UZIMAJU U OBZIR posebne uvjete ili potrebe starijih osoba s različitim vrstama invaliditeta; promiču pristupačnost proizvoda, usluga, životnih prostora, te posebno: RAZVIJU usluge kućne i lokalne potpore kojima se pomaže starijim osobama, među ostalim onima s invaliditetom te prilagode njihovo stanovanje kako bi mogle sigurno živjeti u vlastitu domu, ako to žele;
39. PODUPIRU održivo urbano i ruralno planiranje kojim se promiče mobilnost utemeljena na univerzalnom dizajnu, sigurnost, praktičnost i dobrobit te se starijim osobama olakšava sudjelovanje u društvenom životu i pristup svim potrebnim uslugama i infrastrukturi, uzimajući u obzir njihove specifične pojedinačne potrebe;
40. PROMIČU razvoj mreža javnog prijevoza pristupačnih svim građanima, s rutama koje odgovaraju potrebama starijih osoba, kako bi se osigurala njihova potpuna mobilnost;

⁹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17468-2012-INIT/hr/pdf>.

41. STVARAJU i promiču uporabu mrežnih mehanizama (javnih ili privatnih) s pomoću integriranih i pristupačnih digitalnih alata kojima se jamči sigurnost, zdravlje i dobrobit starijih osoba u svim dimenzijama te kojima se mogu pratiti njihove potrebe, uz istodobno osiguravanje zaštite podataka i privatnosti;
42. PROMIČU snažno ulaganje u „srebrno gospodarstvo” kao način unapređenja lokalnog razvoja, teritorijalne kohezije i gospodarskog rasta vrednovanjem proizvodnih i kupovnih kapaciteta starijih osoba;
43. UZIMAJU U OBZIR važan doprinos starijih osoba pružanju neformalne skrbi članovima obitelji, među ostalim osobama s invaliditetom, podupirući time mlađe generacije u postizanju ravnoteže između poslovnog i privatnog života. U tom kontekstu, PROMIČU jednaku raspodjelu odgovornosti za skrb između žena i muškaraca; i OSMISLE mjere potpore te istodobno nastave s radom u pogledu proširenja kvalitetnih i cjenovno pristupačnih formalnih usluga dugotrajne skrbi kako bi se ublažio pritisak na neformalne pružatelje skrbi;

POZIVA DRŽAVE ČLANICE I EUROPSKU KOMISIJU DA, U SVOJIM PODRUČJIMA NADLEŽNOSTI I UZ POŠTOVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI TE ULOGE I AUTONOMIJE SOCIJALNIH PARTNERA:

44. USVOJE pristup starenju koji se zasniva na dobnoj integraciji i uključuje perspektivu starenja koja se temelji na pravima i životnom ciklusu, imajući na umu i sagledavajući raznolikost i raznovrsnost potreba žena i muškaraca u otvorenom društvu za sve dobne skupine, uzimajući u obzir dvojni pristup uključivanju starenja u politike: starenje stanovništva uz odgovornost društva da se pripremi na pojedinačne potrebe građana tijekom njihova cijelog života i prilagodi njima; nastave poticati i omogućavati aktivno i zdravo starenje;

45. BUDU PREDANI tome da starije osobe razmatraju iz biopsihosocijalne perspektive i perspektive okoliša, uzimajući u obzir njihove pojedinačne potrebe i preferencije, uz promicanje samoodređenja, samostalnosti i građanskog sudjelovanja te činjenice da se promicanjem zdravlja i radom na prevenciji bolesti može poboljšati kvaliteta života;
46. zajednički RADE na provedbi načelâ europskog stupa socijalnih prava za osobe svih dobnih skupina, posebno onih povezanih s pravom na pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi i uslugama dugotrajne skrbi, dohotkom u starijoj dobi i mirovinama, rodnom ravnopravnošću, uključivanjem osoba s invaliditetom i jednakim mogućnostima;
47. OSMISLE održive i primjerene mjere za osiguravanje unutargeneracijske i međugeneracijske solidarnosti i pravednosti, jačanje održivosti, ali i socijalne kohezije te da pri tom uzmu u obzir potrebe, očekivanja, odgovornosti i potencijale sadašnjih i budućih generacija;
48. UVAŽE da su za veću aktivnu dugovječnost potrebni, među ostalim, veća ulaganja u niz područja politika, među ostalim u cjeloživotno učenje, sigurnost i zdravlje na radu, prilagodbe radnog mjesta i stanovanja te zdravstvena i dugotrajna skrb, kojima se podupiru mjere predviđene u Zaključcima Vijeća o ljudskim pravima, sudjelovanju i dobrobiti starijih osoba u doba digitalizacije¹⁰;
49. PROMIČU uključivanje predstavnika različitih dobnih skupina u sve faze javnih postupaka donošenja odluka čime se osnažuju starije osobe, uz potporu u vidu ulaganja u cjeloživotno učenje kako bi se povećalo njihovo građansko i političko sudjelovanje;
50. PRISTUPE RJEŠAVANJU posebne situacije starijih radnika u kontekstu strateških okvira za sigurnost i zdravlje na radu, čime se doprinosi boljem starenju na radnom mjestu;

¹⁰ 11717/2/20 REV 2.

51. PROVEDU program vještina za Europu radi promicanja mogućnosti cjeloživotnog učenja za sve, među ostalim za starije osobe kako bi se održale i poboljšale njihove vještine te na taj način poduprlo njihovo aktivno sudjelovanje na tržištu rada i socijalna uključenost, posebno s pomoću razvoja digitalnih vještina, osobito žena;
52. PROMIČU aktivno građanstvo i sudjelovanje starijih osoba na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini;
53. RAZMOTRE I PODUZMU mjere za prevladavanje učinka pandemije bolesti COVID-19 na primatelje skrbi, posebno na starije osobe, te na pružatelje skrbi, kao i na društvo i gospodarstvo u cjelini, uključujući sektor dugotrajne skrbi;
54. RAZMOTRE strategiju o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030., posvećujući posebnu pozornost starijim osobama s invaliditetom. PROMIČU strategiju na razini Unije i u državama članicama kako bi se uzela u obzir pri izradi nacionalnih politika za osobe s invaliditetom;
55. PROMIČU rasprave i sudjelovanje u javnom savjetovanju o Zelenoj knjizi o starenju kako bi se starijim osobama omogućilo da ostvare svoj puni potencijal, od promicanja zdravog načina života i cjeloživotnog učenja do jačanja zdravstvenih sustava i sustava skrbi;

POZIVA ODBOR ZA ZAPOSŁJAVANJE I ODBOR ZA SOCIJALNU ZAŠTITU DA:

56. NASTAVE POTICATI primjenu perspektive koja se temelji na životnom ciklusu u svojim razmatranjima o područjima politika obuhvaćenima njihovim nadležnostima;

57. NASTAVE PROMICATI uzajamno učenje i razmjenu najboljih praksi;
58. NASTAVE razvijati pouzdane i međunarodno usporedive pokazatelje za mjerenje dobrobiti starijih osoba u svim područjima politika u nadležnosti Odborâ;

POZIVA ODBOR ZA SOCIJALNU ZAŠTITU DA:

59. NASTAVI sa zajedničkim analitičkim radom s Europskom komisijom o primjerenosti mirovina i dugotrajnoj skrbi te da periodički sastavlja Zajedničko izvješće o primjerenosti mirovina i Zajedničko izvješće o dugotrajnoj skrbi.
-